

2018-04-26

B E S L U T

FI Dnr 18-7060

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kontracykliskt buffertvärde

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att inte ändra Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde.

Ärendet

Finansinspektionen (FI) ska enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar fastställa ett kontracykliskt buffertriktvärde och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal.

Den kontracykliska kapitalbufferten för Sverige aktiverades den 8 september 2014. Buffertvärdet fastställdes till 1 procent och började tillämpas den 13 september 2015.¹ Den 22 juni 2015 beslutade FI att höja det kontracykliska buffertvärdet till 1,5 procent. Detta värde tillämpas från och med den 27 juni 2016.² Den 14 mars 2016 fattade FI ett nytt beslut om att höja det kontracykliska buffertvärdet från 1,5 procent till 2 procent. Detta värde tillämpas från och med den 19 mars 2017.³

Finansinspektionens bedömning

Syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att upprätthålla bankernas motståndskraft. Den ska se till att banksystemet som helhet har tillräckligt med kapital för att upprätthålla flödet av krediter till hushåll och företag när störningar i det finansiella systemet kan ge upphov till en kreditåtstramning. Den kontracykliska kapitalbufferten är ett kapitalkrav som varierar över tid. Det innebär att bufferten ska byggas upp när finansiella obalanser och därmed

---

¹ FI (2014), *Föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 10 september 2014, FI Dnr 14-7010.

² FI (2015), *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 23 juni 2015, FI Dnr 15-7062.

³ FI (2016), *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 15 mars 2016, FI Dnr 16-742.

systemriskerna bedöms öka. I en påföljande lågkonjunktur eller vid stora förluster i bankerna kan buffertkravet minskas för att motverka en åtstramning i utlåningen och på så sätt mildra nedgången i ekonomin.

FI beslutade den 29 januari 2018 att inte ändra det kontracykliska buffertvärdet. Det innebär att det buffertvärde på 2 procent, som tillämpas sedan den 19 mars 2017, skulle fortsätta att gälla. Det kontracykliska buffertriktvärdet, som beräknas från kreditgapet, visade ett värde på 0 procent.

Det fjärde kvartalet 2017 växte de totala skulderna med 6,9 procent i årstakt, vilket kan jämföras med 7,4 procent kvartalet innan. Dämpningen drivs av lägre tillväxt i företagens marknadsfinansiering. Marknadsfinansieringen ökade med 10,5 procent i årstakt under fjärde kvartalet 2017, jämfört med 15,5 procent i årstakt kvartalet innan. Utlåningen från svenska monetära finansinstitut (MFI) till svenska hushåll och icke-finansiella företag ökade med 6,9 respektive 5,3 procent i årstakt. Det är en marginell ökning jämfört med kvartalet innan. Samtidigt växte nominell BNP under det fjärde kvartalet med 4,7 procent. Det medför att de totala skulderna steg till 152 procent av BNP under fjärde kvartalet 2017.

FI:s prognos för de totala skulderna har reviderats ned något sedan föregående beslut. De totala skulderna väntas öka något långsammare, med ungefär 7 procent i årstakt fram till 2019. Det är en fortsatt högre tillväxttakt än BNP. Enligt FI:s prognoser väntas såväl hushållens skulder, MFI:s utlåning till företagen och företagens marknadsfinansiering öka något långsammare jämfört med prognoserna från föregående beslut. MFI:s utlåning till företagen väntas i genomsnitt stiga med 5,8 procent i årstakt fram till 2019, medan hushållens skulder i genomsnitt väntas stiga med 6,3 procent i årstakt under samma period.

Flera indikatorer tyder på att systemriskerna i stort sett är oförändrade sedan föregående beslut. Samtidigt har det skett en avmattning på bostadsmarknaden sedan hösten 2017. I genomsnitt minskade bostadspriserna med 4,5 procent i årstakt under mars 2018. Sedan augusti 2017 har bostadspriserna i genomsnitt sjunkit med ungefär 7 procent. Efter den senaste tidens avmattning av bostadspriserna bedöms risken för ett större bostadsprisfall fortfarande vara förhöjd. Eftersom bostadspriserna är en tidig indikator för hur mycket hushållens skulder ökar, kan det även vara ett tecken på att utlåning till hushållen framöver kommer att växa långsammare. Dessutom bedöms det skärpta amorteringskravet, som trädde i kraft den 1 mars 2018, dämpa tillväxten i hushållens skulder något.

Kreditgapet, beräknat enligt Baselkommitténs standardmetod, uppgick till 0,53 procent det fjärde kvartalet 2017. Det innebär att det kontracykliska buffertriktvärdet fastställts till 0 procent.⁴

Mot bakgrund av den samlade utvecklingen beslutar FI att inte ändra det kontracykliska buffertvärdet på 2 procent.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Erik Thedéen efter föredragning av seniora analytikern Thomas Eisensee och juniora analytikern Niclas Olsén Ingeföldt. I den slutliga handläggningen har även chefsekonom Henrik Braconier deltagit.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Niclas Olsén Ingeföldt
Junior analytiker

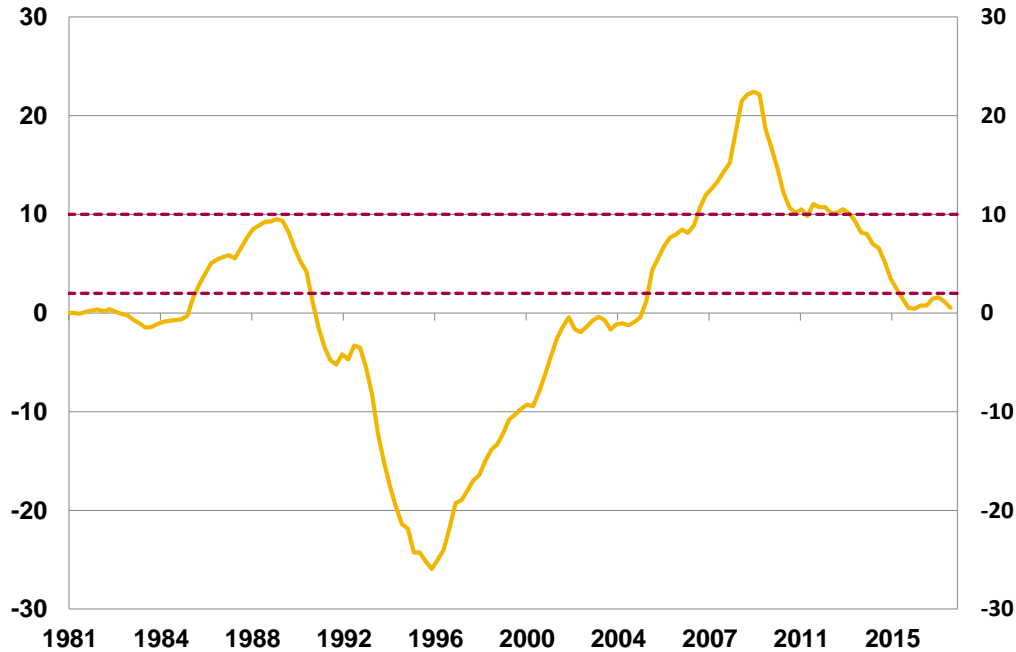
---

⁴ Enligt Baselkommitténs standardmetod innebär ett kreditgap som är lägre än 2 procent att buffertriktvärdet uppgår till 0 procent. Det bör noteras att buffertriktvärdet är bäst lämpat som indikator för eventuella ökningarna i buffertvärdet, inte sänkningar.

Bilaga 1: Indikatorer

1 Kreditgapet enligt standardmetoden

Avvikelse från trend i procentenheter

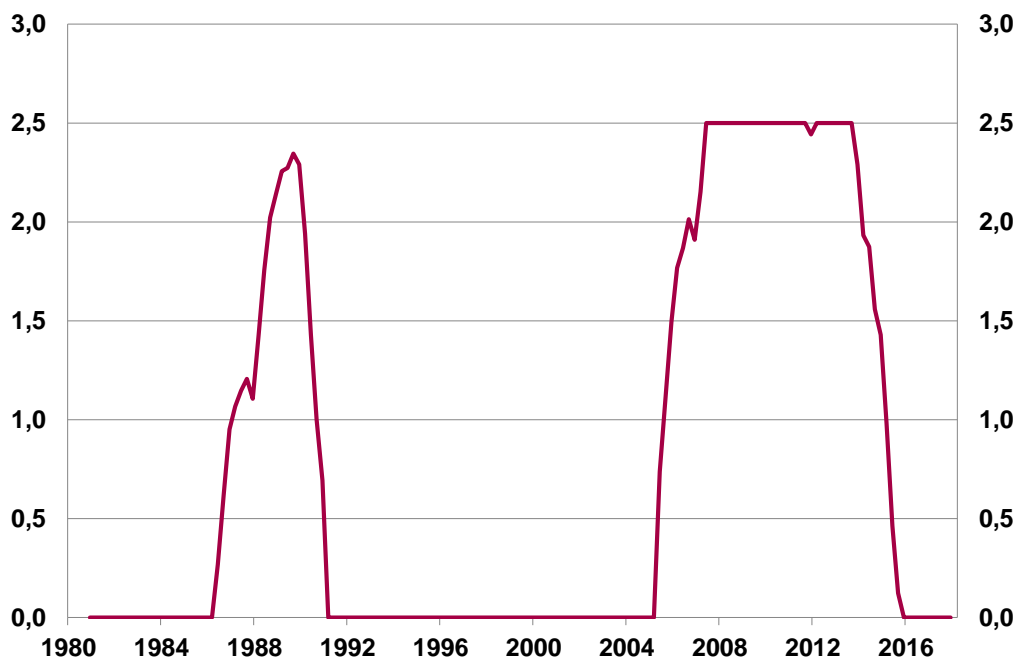

Anmärkning: De sträckande linjerna visar de tröskelvärden (2 respektive 10 procent) som enligt standardmetoden används för att omvandla kreditgapet till ett buffertriktvärde.

Källa: FI och SCB.

2 Buffertnivån enligt standardmetoden

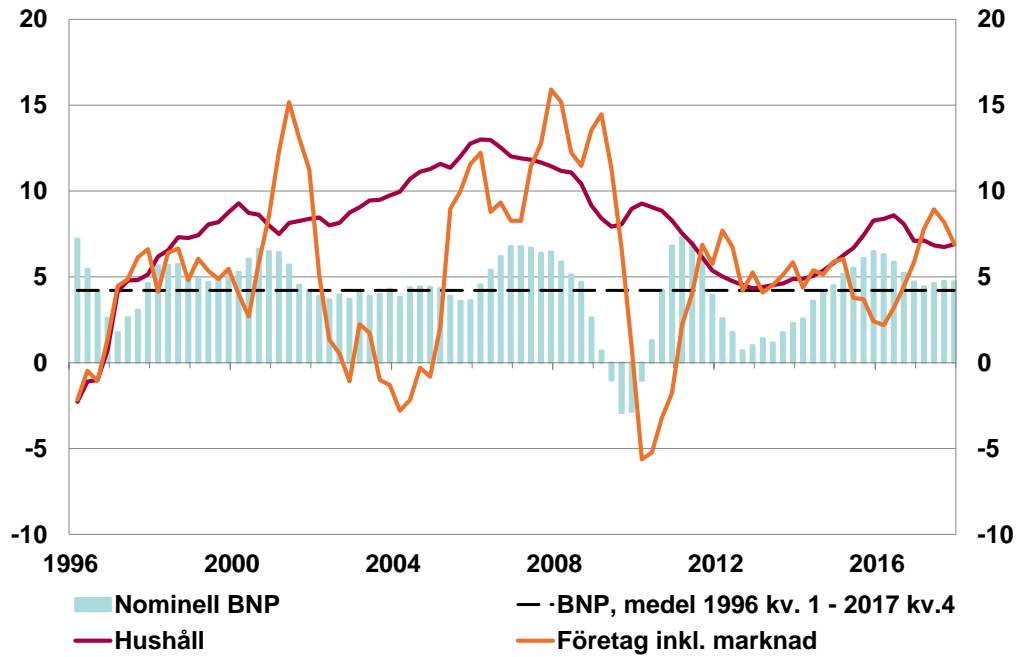
Procent

Källa: FI och SCB.

3 Total utlåning och nominell BNP

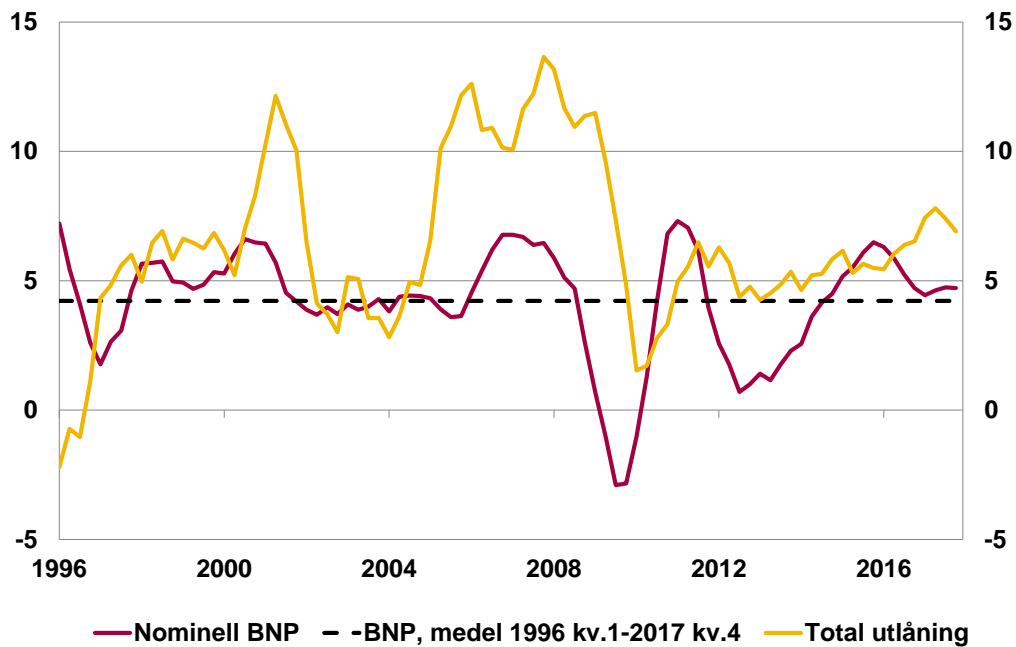
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

4 Utlåning till hushåll och företag samt nominell BNP

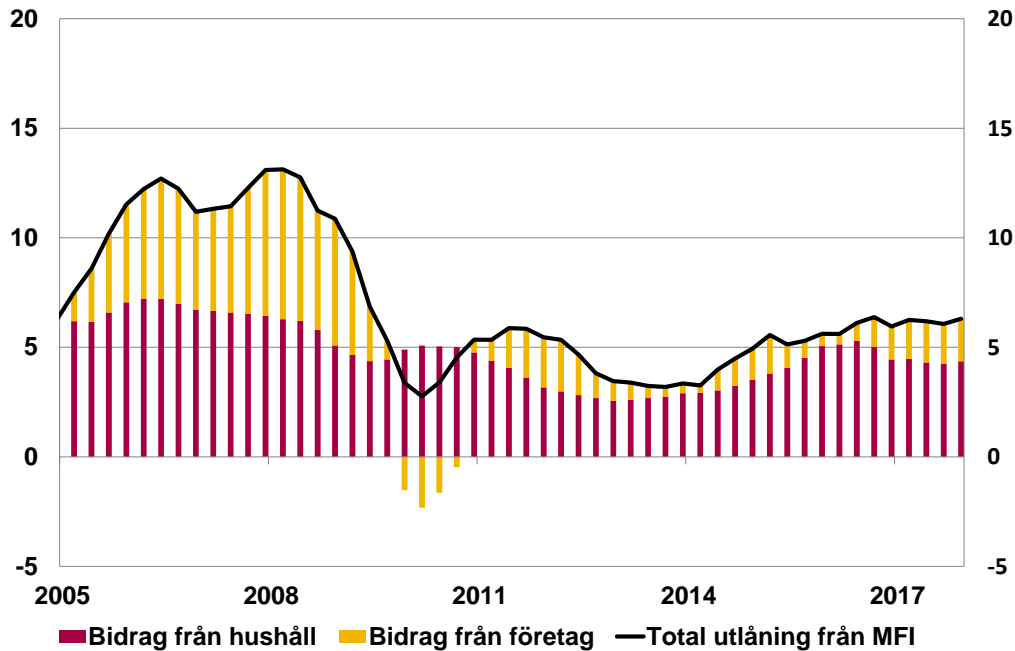
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

5 MFI:s totala utlåning till hushåll och företag

Årlig procentuell förändring

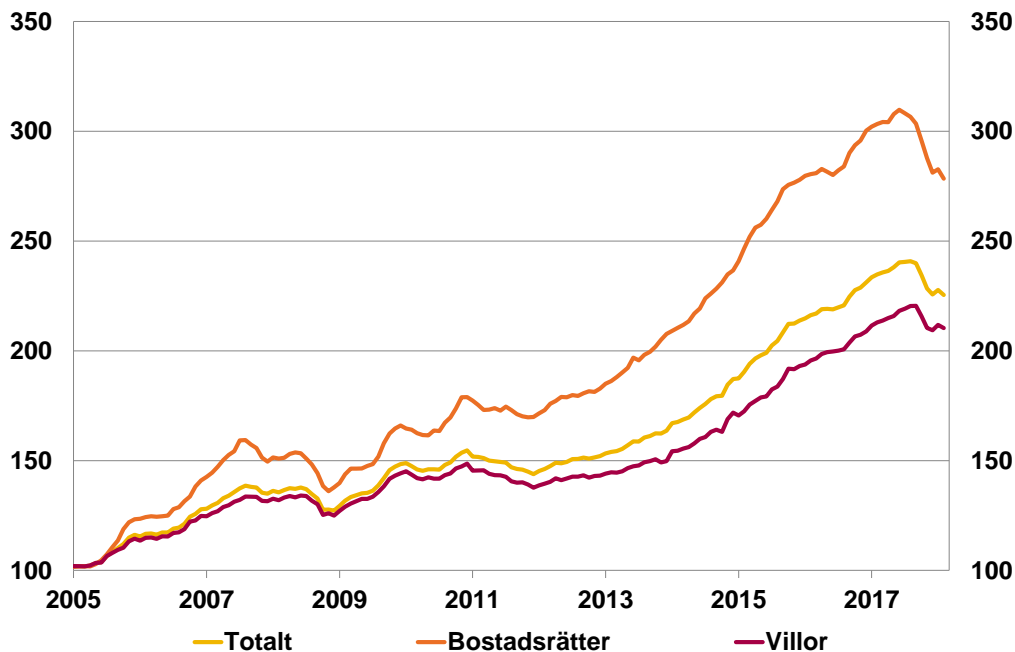

Källa: SCB.

Anmärkning: Avser Svenska MFIs totala utlåning till hushåll och företag (exkl. marknadsfinansiering) och deras bidrag till den totala årliga procentuella tillväxttakten.

5 Bostadspriser i Sverige

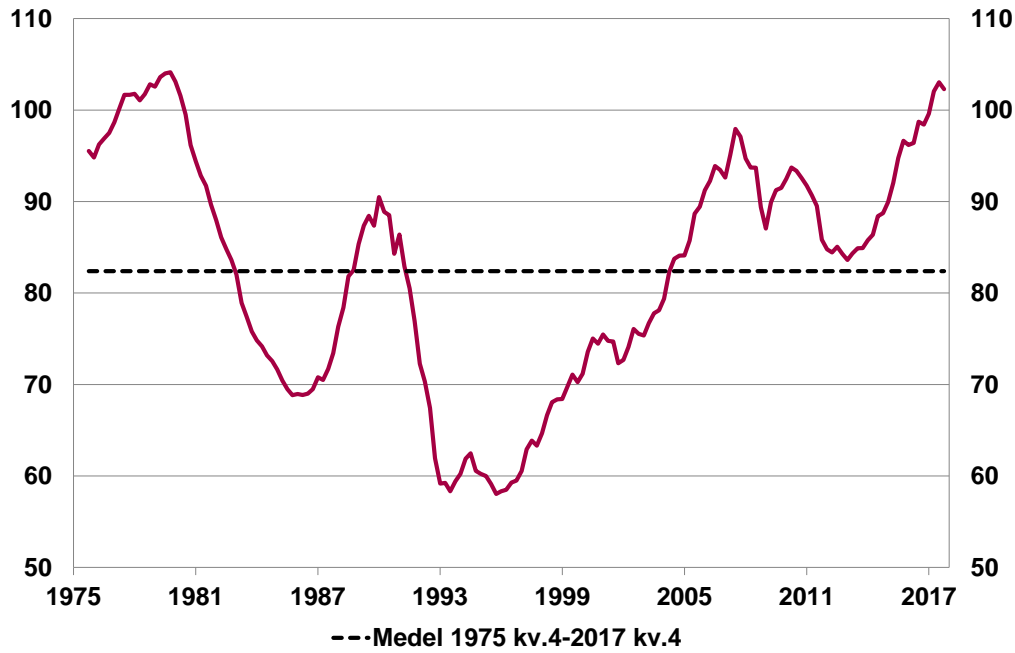
Index 100 = januari 2005

Källa: Valueguard.

6 Huspriser i förhållande till disponibel inkomst

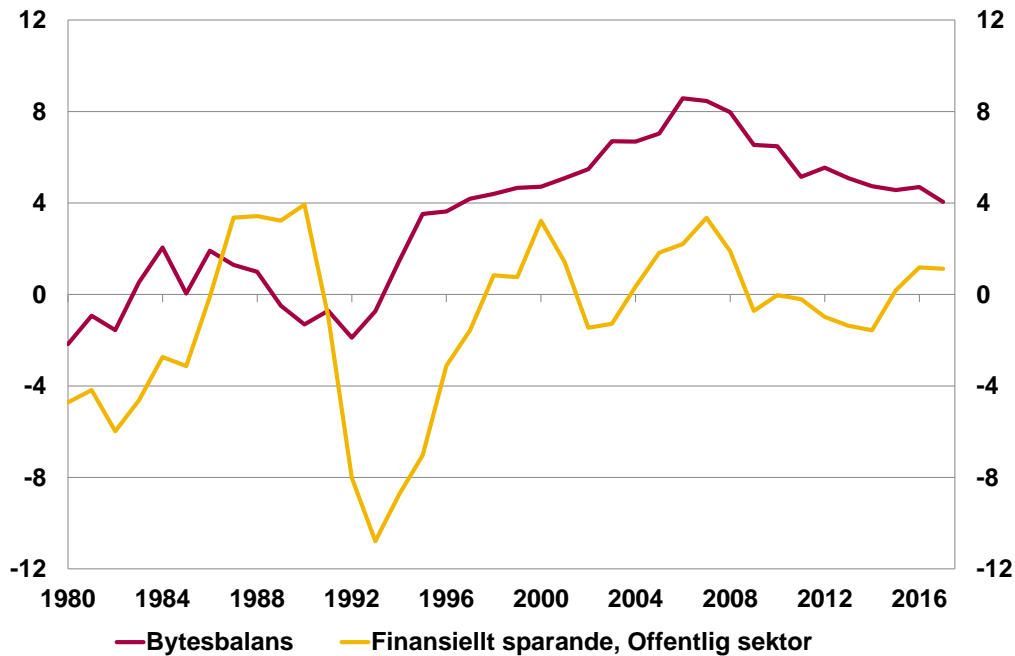
Index 100 = 1980

Källa: SCB.

7 Bytesbalans och finansiellt sparande i offentlig sektor

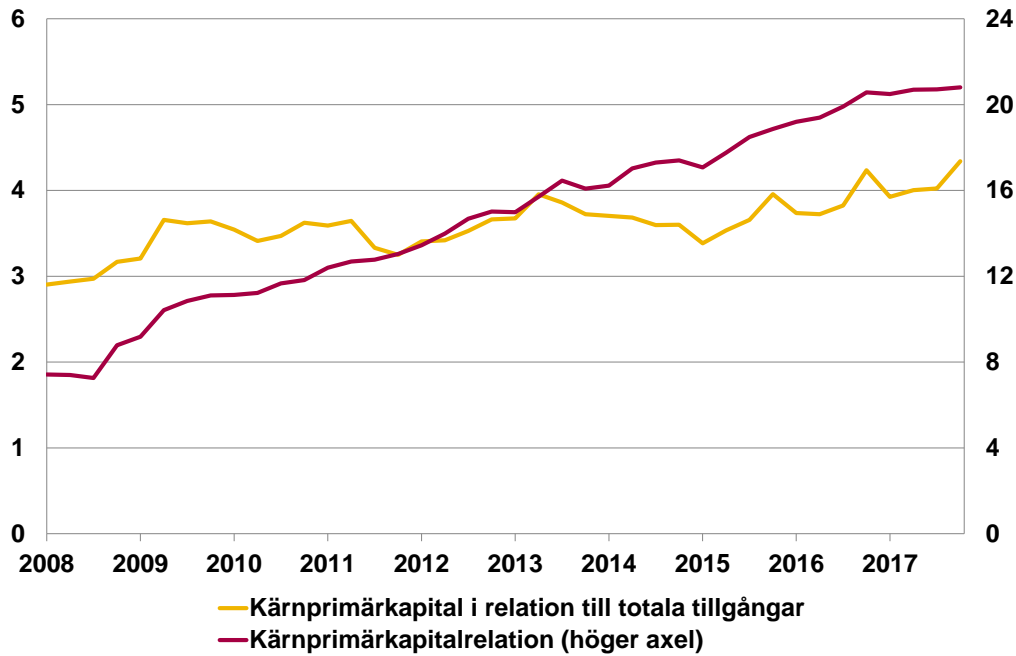
Procent av BNP

Källa: SCB.

8 Kärnprimärkapital i relation till totala tillgångar och kärnprimärkapitalrelation

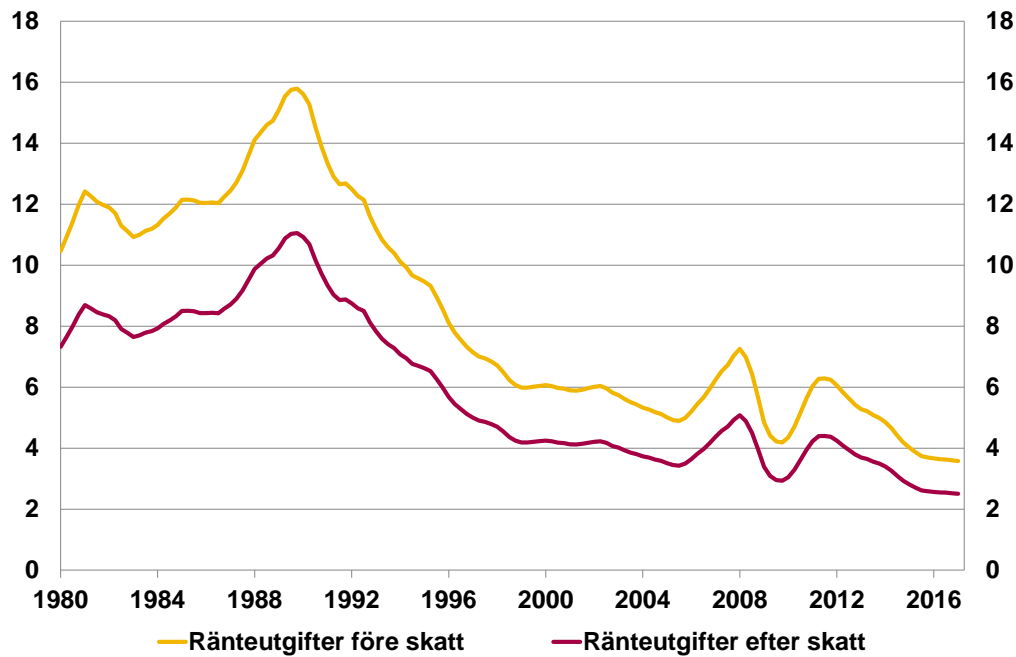
Procent

Källa: FI.

9 Hushållens räntekvot

Procent av disponibel inkomst

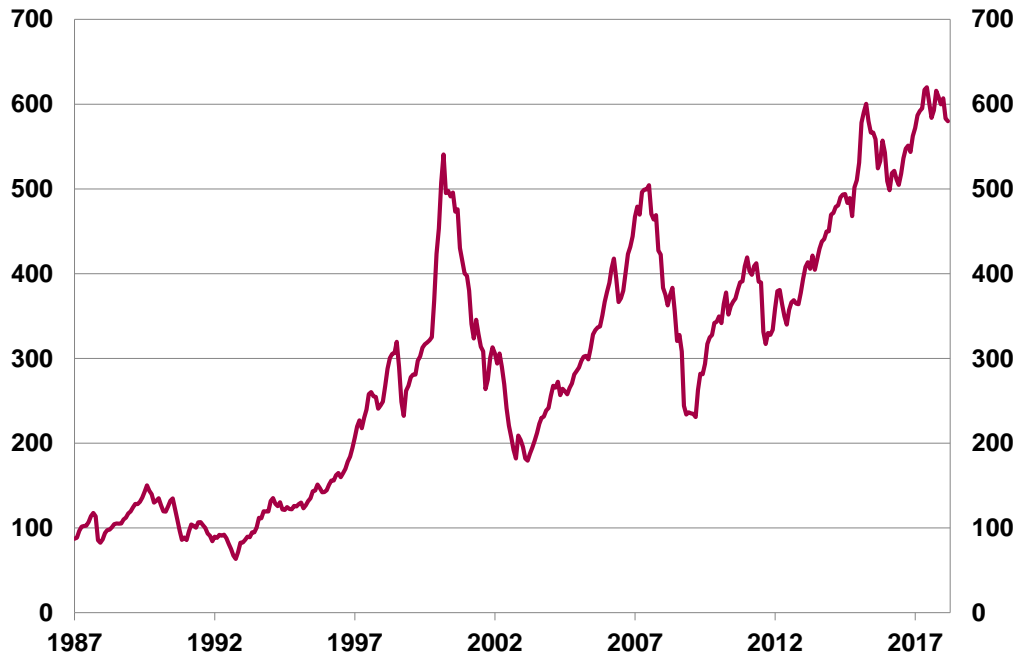

Källa: SCB.

10 Reala aktiepriser

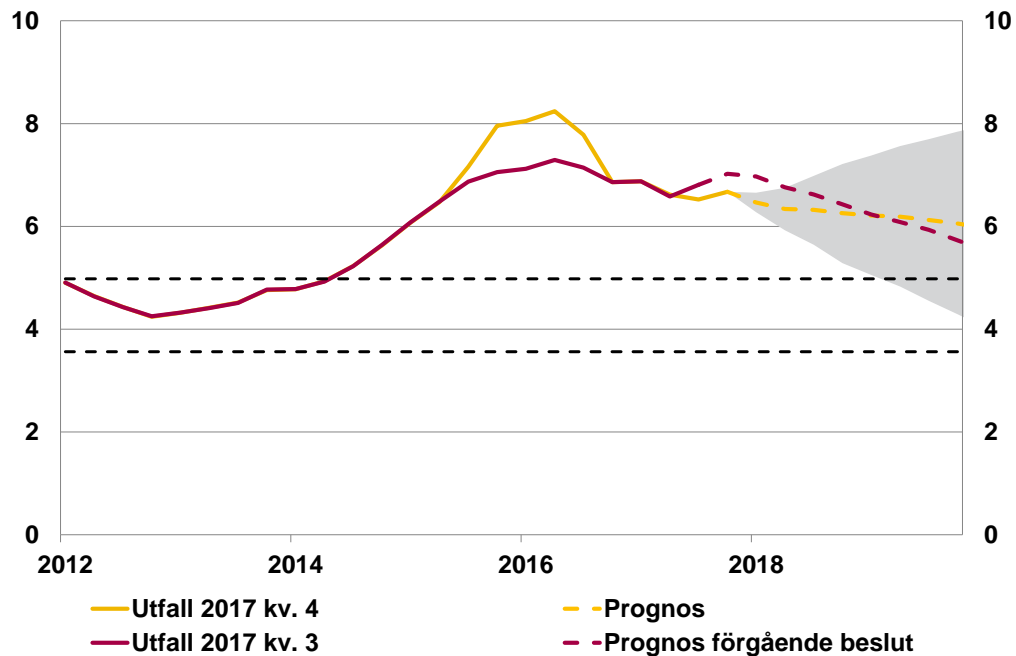
Index 100 = 1987

Källa: SCB och Thomson Reuters Datastream.

11 Hushållens nominella skulder

Årlig procentuell förändring

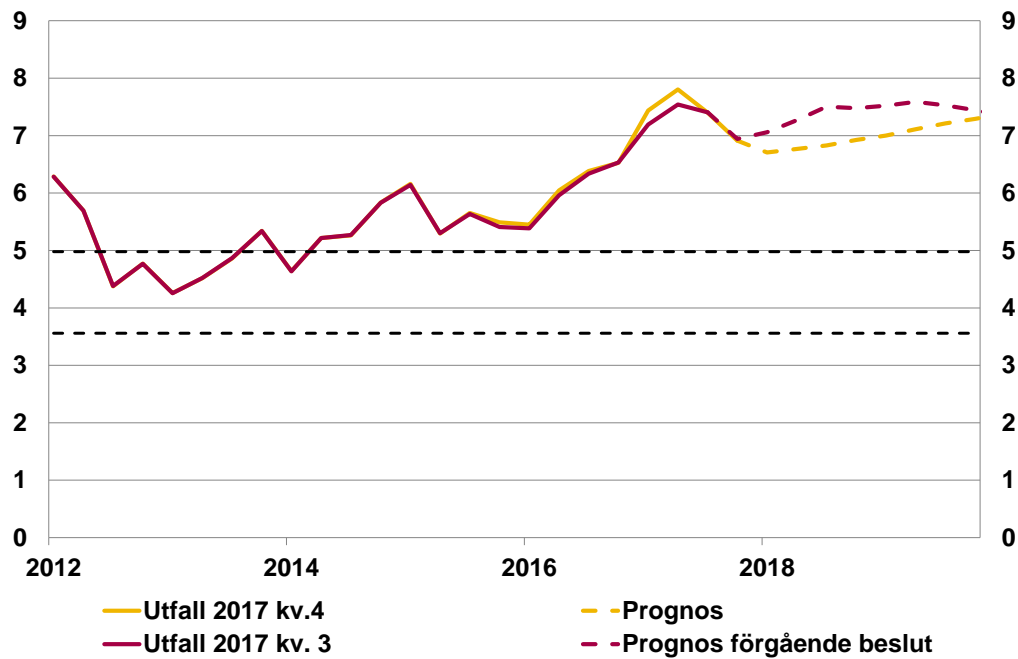

Anmärkning: Området mellan de svarta streckade linjerna markerar ett 95-procentigt sannolikhetsintervall för tillväxten i nominell BNP i ett normalläge. Januari avser prognosen från beslut om kontracykliskt buffertvärde från januari 2018.

Källa: FI och SCB.

12 Totala nominella skulder

Årlig procentuell förändring

Anmärkning: Området mellan de svarta streckade linjerna markerar ett 95-procentigt sannolikhetsintervall för tillväxten i nominell BNP i ett normalläge. Januari avser prognosen från beslut om kontracykliskt buffertvärde från januari 2018.

Källa: FI och SCB.